

หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน สาขากุมารเวชศาสตร์

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

Intended Learning Outcome (ILO)

Training for the Trainer

- หลักสูตรสาขากุมารเวชศาสตร์ต้องมีผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ 7 ข้อ ตามที่ รวบท กำหนด โดยรวม ทักษะความเป็นผู้นำไว้ด้วย (leadership)
- หลักสูตรสาขากุมารเวชศาสตร์ ของภาควิชากุมารฯ คณะแพทยรามาธิบดีโรงพยาบาลรามาธิบดี บรรจุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ เพิ่มอีก 2 ข้อคือ **ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (ความเป็นครู)** และ**ความสามารถในการทำวิจัย**

ทักษะความเป็นครู

ทักษะ teamwork & leadership

แนวทางการให้การอบรมสู่ความเป็นครู(แพทย์)

- ทักษะที่ควรมีเมื่อแรกเข้ามาศึกษา และเมื่อจบหลักสูตรต้องมี
 - การสื่อสาร การฟัง
 - มนุษยสัมพันธ์
 - ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ประเมินผล และการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์*
- ประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม (ภาควิชาฯ & คณะฯ และ หน่วยงานที่ไปทำงาน)
 - ตนเอง: ได้ทักษะการถ่ายทอดความรู้ ความเป็นครู (ยิ่งสอน ยิ่งเก่ง) เป็น **role model** เป็นที่รักและชื่นชมของ แพทย์รุ่นน้อง บุคลากรวิชาชีพด้านสาธารณสุขที่ได้ร่วมงาน และผู้ป่วยที่ได้พบเห็น
 - สังคม: ภาควิชาฯ ได้รับความชื่นชมเพราะในบ่มเพาะคนทั้งในทักษะด้านวิชาชีพและความเป็นครู(แพทย์) จากนักศึกษาสามารถช่วยแบ่งเบาภาระงานอาจารย์ในด้านการสอน (การปฏิบัติงาน หัตถการทางศัลยกรรม) เพราะใกล้ชิดกับ นศพ. มีเวลาอยู่กับ นศพ. นานกว่าอาจารย์ วัยใกล้เคียงกัน นศพ. เครียดน้อยกว่าเรียนกับอาจารย์

เมื่อ **Residents** มีทักษะความเป็นครู และ **teamwork & leadership** จบออกไป ใช้ทักษะเหล่านี้ในการทำงานได้ดี นำชื่อเสียงมาสู่ภาควิชาฯ และคณะฯ ชักนำให้แพทย์ทั่วไปที่ต้องการเรียนเฉพาะทางมาเรียนต่อที่ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี (จำนวนผู้สมัครเรียนมากกว่าที่รับได้ ทำให้สามารถเลือกผู้สมัครศักยภาพสูงๆ ได้)

เส้นทาง...สู่

ความสำเร็จ

แนวทางการให้การอบรมสู่ความเป็นครู(แพทย์)

- การรับ **resident** มาเรียนในหลักสูตร
 - ให้ความสำคัญกับความสามารถและมีใจในการสอนแพทย์รุ่นน้อง รวมถึงมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานทั้งในแนวนอน (วิชาชีพเดียวกัน) และแนวตั้ง (สหสาขาวิชา) : อ่านเอกสารรับรองจากผู้ใกล้ชิดในระหว่างใช้ทุน (**recommendation letter**) โทรถามแพทย์รวมถึงพยาบาลที่ทำงานใกล้ชิดกับผู้สมัคร
- ช่วงเวลาปฐมนิเทศ
 - จัดชั่วโมง **workshop “Resident as a teacher”**: สอนทักษะการสอนน้องนักศึกษาแพทย์ (นศพ) ในขณะปฏิบัติงาน (**teaching on the run**) และ **Constructive feedback**
 - ชี้แจงหน้าที่ของ **resident** ที่มีต่อ นศพ ได้แก่ การแจกเคสให้น้องแต่ละคนรับผิดชอบ การ **round** ผู้ป่วยโดยให้นศพ มีส่วนร่วม ให้คำแนะนำการทำงาน การคูน้องทำหัตถการ และหน้าที่ในการประเมินนศพ.
 - ชี้แจงว่า นศพ. จะประเมินพี่ **resident** ในด้านการสอน การดูแลเขาด้วยเช่นกัน

แนวทางการให้การอบรมสู่ความเป็นครู(แพทย์)

- ฝึกทักษะในการสอน ทำที่หอผู้ป่วย
 - Resident (R) 1: **เช้า Round** ผู้ป่วยโดยให้น้องมีส่วนในการดูผู้ป่วยของตนเองก่อน ให้น้องมีส่วนร่วมในทีมการดูแลผู้ป่วย
ระหว่างวัน สอนน้องตรวจร่างกายผู้ป่วยเด็ก พาไปดู/ตรวจผู้ป่วยที่มีอาการแสดงต่างๆ สอนทำแลบและ
หัตถการข้างเตียงตามที่กำหนดใน **Application logbook** และ **scan QR** ยืนยัน
 - R1&R3 : เย็น ทำ **Chart round** ในทีม สรุปการดำเนินการและผลของผู้ป่วยแต่ละคน ให้คำแนะนำและสอน นศพ
 - R1 : ช่วงเวร เรียก นศพ อยู่เวรมาร่วมฟังการส่งเวร และให้ **Extern** มีส่วนร่วมในการส่งเวรด่วน
 - R3 : หน้าที่สอน หรือ **round** ผู้ป่วยที่น่าสนใจให้ นศพ. ปี 4 และ 5 ก่อนลงเวร และ **scan QR** ยืนยันการขึ้นเวรของ
นศพ.
- ฝึกการให้ **constructive feedback** กับ นศพ. ที่มีปัญหาด้านความรับผิดชอบ เจตคติ โดยใช้ความรู้และทักษะ
ที่ฝึกฝนในการเข้าอบรม **workshop** ทั้งนี้สามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ประจำหอผู้ป่วยได้

แนวทางการให้การอบรมสู่ความเป็นครู(แพทย์)

- ทีมการศึกษา **undergrad** ให้ความสำคัญกับ **R** สำหรับหน้าที่การสอนและการประเมินติดตามการเรียนรู้ของ นศพ
 - ช่วงกลาง **clerkship** ของนักศึกษา ทีมการศึกษาจัดประชุมร่วมพูดคุยเพื่อการพัฒนา นศพ ร่วมกับ **R1 & R3** และอาจารย์ประจำหอผู้ป่วย อาจารย์คุมสอนที่ **OPD** เพื่อส่งต่อให้ความช่วยเหลือ นศพ ที่มีปัญหา และติดตามนักศึกษาด้านเจตคติอย่างต่อเนื่อง
 - **R** ที่ นศพ.ให้ข้อมูลบ่อนกลับว่ามีปัญหาด้านการสอน ไม่เอาใจใส่ หรือเจตคติไม่เหมาะสม ทีมการศึกษาจะประสานงานกับทีม **post grad** และอาจารย์ประจำชั้นปีของ **R** หรือ พุดคุย **R** คนนั้นเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมและให้คำแนะนำ
 - จัดสอนทักษะด้านต่างๆ เกี่ยวกับแพทยศาสตรศึกษา (**refresh course**) ให้กับ **R1-3** ทุกปี

แนวทางการให้การอบรมสู่ความเป็นครู(แพทย์)

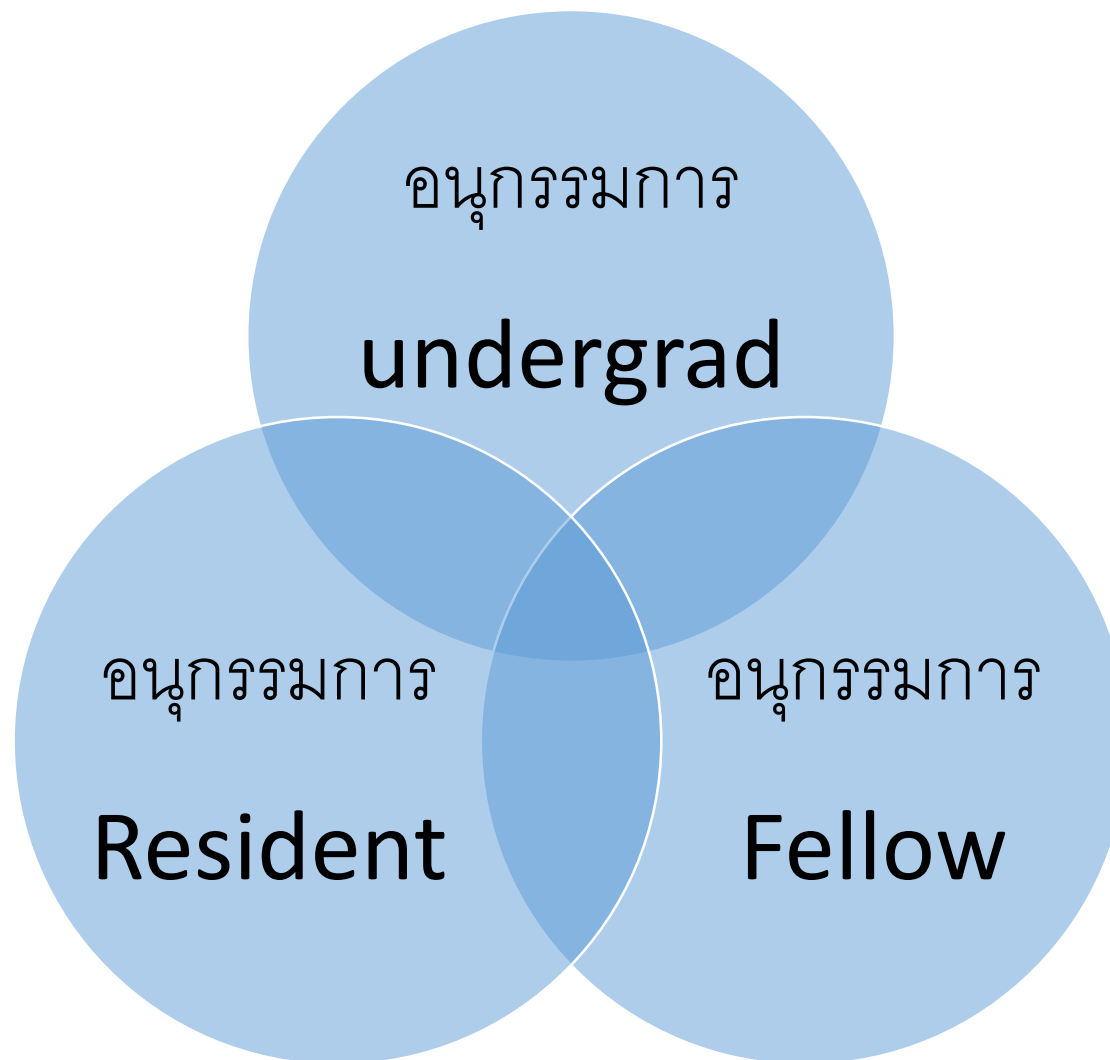
- มีการให้รางวัลแก่ R ในด้านต่างๆ
 - **แพทย์ประจำบ้านดีเด่นด้านความเป็นครู** ริเริ่มในปี 2547 โดย ศ.เกียรติคุณ ม.ร.ว. จันทรีนิวัตร เกษมสันต์ มอบให้กับแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1 และ 3 ชั้นปีละ 1 รางวัล
 - เกณฑ์การคัดเลือก พิจารณาจากคะแนนที่ นศพ และแพทย์ประจำบ้านทุกชั้นปีให้ไว้ตลอดปีการศึกษา (50:50) ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล
 - รางวัล เงิน 3,000 บาท และประกาศนียบัตรฉบับภาษาไทยและอังกฤษ
 - **Resident of the year** (แพทย์ประจำบ้านดีเด่น) มอบให้ R3 ที่กำลังจะจบการฝึกอบรม มี 1 รางวัล
 - เกณฑ์การคัดเลือก พิจารณาทุกคุณสมบัติ รวมถึงความเป็นครู โดยจำนวนที่โหวตต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่อยู่ในประเทศและแพทย์ประจำบ้านทุกชั้นปี
 - เงินรางวัล 5,000 บาท และโล่รางวัล (ภาษาไทย) พร้อมประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

*พิธีการมอบรางวัลจะเชิญอาจารย์อาวุโสหรือหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้มอบ โดยมีแพทย์ประจำบ้านทุกชั้นปี R1-3 และ R ที่จะเข้าใหม่ คณาจารย์กุมารฯ เข้าร่วมในพิธี อาจารย์อาวุโสให้โอวาท

แนวทางการให้การอบรมสู่ความเป็นครู(แพทย์)

- มีการให้รางวัลแก่ **R** ในด้านต่างๆ
 - **แพทย์ประจำบ้านที่มีผลงานวิจัยดีเด่น** ริเริ่มในปี 2547 มอบให้ **R3** มี 3 รางวัล
 - เกณฑ์การคัดเลือก พิจารณาจากคะแนนสูงสุดในการประกวดผลงานวิจัย รางวัล เงิน 3,000 บาท และประกาศนียบัตรฉบับภาษาไทยและอังกฤษ
 - **แพทย์ประจำบ้านดีเด่นด้านการบันทึกเวชระเบียน** ริเริ่มในปี 2547 มอบให้ **R1** มี 1 รางวัล
 - เกณฑ์การคัดเลือก พิจารณาจาก ความครบถ้วนของข้อมูล มีการแสดงเหตุผล ลายมืออ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย สรุปรายงานกลับบ้านของผู้ป่วยได้กระชับ จากการสุ่มเวชระเบียน โดยคณะกรรมการเวชระเบียนภาควิชาฯ รางวัล เงิน 3,000 บาท และโล่รางวัล (ภาษาไทย) พร้อมประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ
 - **แพทย์ประจำบ้านที่เสียสละและช่วยเหลืองานส่วนรวม** มอบให้ หัวหน้าแพทย์ประจำบ้านแต่ละชั้นปี
- มีการให้รางวัลแก่ **แพทย์ประจำบ้านต่อ ยอดดีเด่นด้านความเป็นครู** เริ่มในปี 2558 มี 1 รางวัล
 - เกณฑ์การคัดเลือก โดดเด่นด้านการสอนและการกำกับดูแล **R** ระหว่างปฏิบัติงาน ได้จากการลงคะแนนเสียงของ **R** ทุกชั้นปี
 - รางวัล เงิน 3,000 บาท และประกาศนียบัตรฉบับภาษาไทยและอังกฤษ

คุณสมบัติความสำเร็จ คือ อาจารย์ของภาควิชา

We are **Ped. Ramathibodi, Mahidol U.**

